

SPOREN VAN DE EERSTE WERELDOORLOG IN HARTJE WEST-VLAANDEREN

OP VERKENNING LANGS DE VRIJBOSROUTE,
STORROUTE EN KEZELBERGROUTE

INLEIDING

Als de Eerste Wereldoorlog uitbreekt, heeft België het meest uitgebreide spoorwegenet van Europa. Het worden dan ook vier drukke jaren op de Belgische spoorwegen: troepen worden aangevoerd en afgelost, tonnen munitie en materiaal worden naar het front gebracht, miljoenen brieven vertrekken per spoor naar het front of naar huis...

Spoorlijnen 63 (Kortemark-leper), 64 (Roeselare-leper) en 65 (Roeselare-Menen) vormen geen uitzondering, maar door hun uitzonderlijke ligging net achter, maar ook op het front krijgen zij het hard te verduren in '14-'18.

Honderd jaar later zijn deze drie spoorlijnen in onbruik geraakt en omgevormd tot provinciale groene assen waar het heerlijk wandelen en fietsen is. Langs de Vrijbosroute, de Storoute en de Kezelbergroute vind je nog heel wat sporen van de Grote Oorlog. Deze brochure wil verhalen achter deze sporen vertellen. Verhalen over personen- en goederenvervoer per trein, over de vernielingen en het herstel van de spoorwegen en over de immense logistieke organisatie langs Vlaamse (spoor)wegen. Maar evengoed diepmenselijke verhalen over hoe de gewone Belg, Duitser, Brit, Fransman en zelfs Amerikaan de oorlog heeft beleefd langs die spoorlijnen.

Deze brochure is opgevat als een treinreis die start in Kortemark en die je via spoorlijn 63 (de Vrijbosroute) naar leper brengt. Via "overstappen" in leper en Roeselare reis je verder langs de lijnen 64 (de Storoute) en 65 (de Kezelbergroute) om uiteindelijk in Menen aan te komen. De reis blijft niet louter beperkt tot de stukken die als fiets-, wandel- of ruiterpad zijn ingericht, maar volgt het volledige traject van de voormalige spoorlijnen.

Elke spoorlijn krijgt een andere invalshoek waarbij verschillende thema's aan de relicten langs de route gelinkt worden. Langs de Vrijbosroute staat de immense organisatie van het spoorverkeer centraal. Langs de Storoute is dat het vier jaar lange vechten in de leperboog en langs de Kezelbergroute de bezetting en de laatste oorlogsmaand. Er is speciale aandacht voor wat Duitse soldaten en burgers in bezet gebied beleefden, maar ook de verhalen van de "andere kant" komen uitgebreid aan bod. Bij elke "halte" zijn er in aparte kaderteksten verwijzingen naar gelijkwaardige verhalen langs de andere routes.

Achteraan vind je plannen met een overzicht van de sites en verhalen uit deze publicatie. Hopelijk inspireert deze brochure je om een fiets- of wandeltocht aan te vatten langs de Vrijbosroute, de Storoute en/of de Kezelbergroute.

- Brand in het Pionierpark van Ledegem na een bombardement in april 1918.